

Dia dasset, celebrarem junts, com a Patró de tots els menorquins, la festivitat de Sant Antoni Abat, egipci nascut cap a l'any 250. Als vint anys es va prendre seriosament unes paraules que Jesús havia adreçat a un altre jove: "Si vols ser perfecte, vés, ven tot el que tens i segueix-me" (Mt 19,21). Conseqüent amb la crida que sentia, repartí entre els pobres els seus béns i se'n anà al desert de Níttria vers el 270 vivint com ermità. La seva fama d'home de pregària, de lluitador contra el mal (els dimonis), i de guaridor de malalts, va atreure al seu voltant un gran nombre de deixebles, i així s'originaren els primers grups d'anacoretas, ermitans que viuen en soledat.

Sant Antoni es dedicà també a la predicació contra els arrians. L'arrianisme fou un corrent religiós del segle IV que negà la divinitat de Jesús com a fill de Déu. Aquesta doctrina fou qualificada falsa, i per açò condemnada, en el concili de Nicea (any 325).

La seva biografia, plena de tradicions meravelloses i escrita per Atanasi, Patriarca d'Alexandria vers el 360, poc després de la mort de Sant Antoni, contribuí molt a difondre el monacat. També Sant Jeroni (342-420), autor de la Vulgata, versió llatina de la Bíblia, usada com a text oficial en l'Església Catòlica durant segles, cita en les seues obres moltes senyes sobre la vida de Sant Antoni, especialment la seua visita a Sant Pau Ermità.

Tant a Orient com a Occident és molt venerat com a sant i la seva festa se celebra amb el nom de sant Antoni Abat. A Menorca l'invocam com a patró, per tal com la batalla decisiva de la presa de l'illa (1287) coincidí amb el dia de la seva festa. En general, les seves lluites contra el dimoni, tema freqüent en les tradicions populars, han inspirat nombrosos pintors europeus (Bosch, Grünewald, Teniers, Brueghel, etc.) i l'obra literària de Flaubert "Le tentation de Saint-Antoine". Als Països Catalans té força esglésies i capelles dedicades; en alguns llocs és també patró dels pagesos. Morí als 105 anys.

Uns i altres som qui som gràcies a tot el que hem rebut de la nostra història passada. El passat ens acompanya com un estel mentre anem fent camí. Recordem com el 2022 vam viure a Ciutadella l'acte institucional de Sant Antoni on es va procedir al lliurament de la Medalla d'Or, a títol pòstum, al Sr. Pere Melis i Pons. Havent tingut la sort de conèixer-lo en profunditat, a l'homilia de la celebració de la seva missa funeral -5 d'octubre del 2005-, vaig comentar: "Pere Melis, a poc a poc, va fer-se amb l'ànima no tan sols de les paraules, sinó amb la del seu testimoni". Com el sant egipci, com Pere Melis, com tants i tantes d'altres, les persones de fe creiem que el camí que condueix al Regne de Déu, no és altra que el de la humilitat i del silenci sonor dels vertaders prohoms amb qui convé fixar-nos i aprendre.

El present ens ha d'importar, i tant!, però també ens ha d'importar el passat. Ens ha d'importar la referència que tenim gravada al cor, personalment i com a poble, de tantes persones i circumstàncies que han viscut i ens han transmet valors que hem de conservar. Progressar no vol dir deixar de celebrar dates, costums, circumstàncies, festes, persones que ens han marcat per la seva capacitat d'acollir amb profunditat valors que són el fonament de la bona convivència i de la pau. No hi ha progrés allà on no es conserven valors que són necessaris a favor del respecte i que tots mereixem.

Celebrant la festa de St. Antoni, desitgem-nos: Capacitat de diàleg obert i sincer, respecte a les diferències, estima i valoració de la nostra idiosincràsia, capacitat de superar temptacions que ens aparten del bé.

Tenint present que Sant Atanasi definia així a Sant Antoni: "Uns l'estimaven com a fill, altres com a germà", em deman: els menorquins, tenint-lo com a Patró, ¿optam per a formar-nos segons els valors que a tots ens convé conservar i que ens transmet la nostra història personal i popular? Conservar i transmetre valors val la pena..